

Co přináší zákon o elektronické evidenci tržeb (EET) pro podnikatele

Minulý týden podepsal prezident zákon o elektronické evidenci tržeb, který v nejbližších dnech bude vydán ve sbírce zákonů. Začne tak běžet lhůta, kdy se my podnikatelé musíme připravit na jeho účinnost.

Co nás tedy čeká?

Ministerstvo financí na nás vymyslelo spoustu nových povinností. Uveďme si některé z nich. Zatím krátce, ale postupně se budeme na našich stránkách věnovat jednotlivým §§ podrobněji.

Kdo bude povinen vést evidenci tržeb?

Každý kdo je poplatníkem daně z příjmů fyzických osob nebo daně z příjmů právnických osob. Pokud tedy podáváte daňové přiznání, jste dle zákona plátce a tedy povinný vést evidenci tržeb elektronicky. Podmínkou je povinnost podat daňové přiznání, i když daňovou povinnost máte nulovou. Na druhou stranu pokud nejste povinen daňové přiznání podat, tak se vás toto netýká. V praxi určitě bude snaha vtáhnout do evidence co nejvíce osob, ale to rozebereme podrobněji příště.

Co je předmětem elektronické evidence?

Zákon říká, že to je tzv. evidovaná tržba. Aby nastala povinnost evidovanou tržbu elektronicky evidovat dle zákona, musí být ale současně splněny 2 podmínky. První, že je (nebo bude) poskytnuta platba, tj. v hotovost, bezhotově, šekem, směnkou, apod. Druhá, že tento příjem (hotovosti, bezhotovosti, směnkou, atd.) je současně příjmem z podnikatelské činnosti, který se uvádí do základu daně.

Do elektronické evidence tak nepatří nahodilé příjmy, které nejsou pravidelným příjmem z podnikání nebo příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů vůbec (jsou specifikované v §§ 3 a 18 zákona o dani z příjmů, jako je např. příjmy z prodeje vlastního majetku osobám blízkým, úvěry, půjčky, platby pojištění, apod.).

Z evidence tržeb jsou vyloučeny například také tržby pošt, bank, pojišťoven, platby za energie, z pracovně-právních vztahů, ze stravování žáků a studentů, z jízdného a z prodeje v automatech, apod. (k obsahu se vrátíme v dalším článku)

Jak se bude evidovat?

Tržby se evidují buď v běžném režimu, tj. ihned (k tomu se dostaneme dále) nebo ve zjednodušeném režimu (do 5 dnů). Zjednodušený režim lze využít při prodeji zboží a služeb na palubě dopravních prostředků a také v případě, že by EET znemožnilo plynulý a hospodárny výkon činnosti podnikatele. Tato oblast bude upravena ještě nařízením vlády a budeme si muset počkat na praxi, jak se k tomuto budou stavět kontrolní orgány.

Každá obchodní činnost musí počítat s tím, že vzniknou reklamace a následně také storno platby. Pro tento případ je i storno platba (nebo vrácení peněz) platbou, která podléhá evidenci. Bude vykazována jako záporná platba.

Povinnosti při evidenci tržby

V běžném způsobu (mimo zjednodušený) je podnikatel povinen **nejpozději v momentě uskutečnění tržby**

-zaslat datovou zprávu finančnímu úřadu

a současně

- vystavit zákazníkovi účtenku

Pojem uskutečnění tržby znamená okamžik přijetí hotovostní platby nebo zadání příkazu k provedení bezhotovostní platby (kartou). Z hlediska dodání zboží nebo služby se nic nemění, může být vydáno před nebo i po tržbě za ně (i tomuto tématu se podrobněji budeme věnovat v dalších článcích)

Zajímavá je úprava vydání účtenky. Dosud byla vydávána na základě požadavku zákazníka. Tento zákon toto mění a stanovuje povinnost prodávajícímu účtenku vždy vydat, umístěním na výdejní pult. V případě, že zákazník na místě není, jsou možné i jiné způsoby, vložení do obálky k zaslání, vložení do obalu k zasílanému zboží nebo zaslání elektronicky.

K tomu jsou stanoveny také povinné náležitosti účtenky. Tyto jsou a) fiskální identifikační kód (který zašle finanční úřad po odeslání elektronické žádosti), b) daňové identifikační číslo, c) označení provozovny, d) označení pokladního zařízení, e) pořadové číslo účtenky, f) datum a čas přijetí tržby nebo vystavení účtenky, g) celkovou částku tržby, h) bezpečnostní kód poplatníka (který vydá finanční úřad při žádosti o přihlášení do systému EET) a i) údaj, zda je tržba evidována v běžném nebo zjednodušeném režimu.

Jak vidíme, zde se zcela mění povinnost i rozsah uváděných údajů oproti stavu nyní, to je stavu jak jej požaduje zákon o účetnictví, dani z příjmů a dani z přidané hodnoty při vydávání daňového dokladu. V praxi bude tedy nutné současné doklady, které podnikatelé vydávají upravit o výše uvedené náležitosti.

Informační povinnost

Každý podnikatel musí označit provozovnu přesně daným textem. „Podle zákona o evidenci tržeb je prodávající povinen vystavit kupujícímu účtenku. Zároveň je povinen zaevidovat přijatou tržbu u správce daně online; v případě technického výpadku pak nejpozději do 48 hodin“.

Kdo a jak bude kontrolovat dodržování EET?

Zde se připravme na další výrazný zásah státu do podnikání. Zákon zplnomocňuje finanční a celní orgány možností provádět kontrolu a kontrolní nákupy za účelem zjištění porušení zákona. V praxi to znamená, že všech cca 20 tisíc finančních úředníků a celníků bude moci kontrolovat, ať už kontrolním nebo skutečným nákupem, jestli podnikatel přesně dodržuje zákon. Předmětem kontroly může být vše, co zákon ukládá, od vystavení účtenky, povinných údajů účtenky, přes odeslání datové zprávy finančnímu úřadu až po kontrolu označení provozovny výše uvedeným textem.

Navíc každý občan může u správce daně požádat o ověření, zda údaje o tržbě byly zaslány finančnímu úřadu.

Absolutní kontrola?

Jaké mohou být sankce?

I zde je úprava zajímavá a pro drobné podnikatele velmi zásadní. Zákon definuje přešůpek fyzické osoby podnikatele a delikt právnické osoby. Přitom pro fyzickou osobu zná pouze jednu sankci pokuty. Navrhovanou pokutou je částka až 500 tis. Kč.

Zásadní sankcí je **Uzavřeni provozovny a pozastavení výkonu činnosti**. Toto může být uskutečněno ihned při zjištění porušení zákona. V praxi to bude znamenat, že kontrolní orgán (pracovník finančního úřadu nebo celník) ihned uzavře provozovnu, vyvěšením oznámení na všechny vstupy do provozovny. Až potom začne řízení o přestupku nebo o deliktu a tedy o udělení pokuty.

V praxi se tak musí podnikatelé připravit, že hlavním ohrožením bude ztráta tržeb, která může převýšit sankci. Kontrolní orgán nemá totiž zákonem stanovenou lhůtu, ve které zruší rozhodnutí o uzavřeni provozovny nebo o pozastavení výkonu činnosti. Bude na libovůli pracovníků finanční správy a celní správy kdy zruší toto rozhodnutí (byť „bez zbytečného odkladu“).

Účinnost

Jeden měsíc po nabytí účinnosti budou muset všichni podnikatelé v oblasti ubytovacích a stravovacích služeb elektronicky evidovat svoje tržby.

Zaujala Vás tato informace? Potřebujete poradit? Kontaktujte nás a najdeme řešení přímo pro Vás.

V dalších člancích se budeme věnovat konkrétním §§ a problémům, které by mohly v praxi nastat.